

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Sayın Murat KURUM tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 06.05.2025

Mehmet Emin EKMEN**Mersin Milletvekili**

İzmir'in Aliağa ilçesinde faaliyet gösteren İzdemir Enerji Santrali-II Termik Santrali, ruhsatsız çalıştığı gerekçesiyle İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından mühürlenmiş, ancak daha sonra bakım ve tadilat çalışmaları gerekçesiyle yeniden faaliyete geçirilmiştir. Santralin daha önce Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) sürecine ilişkin yargılamalara yönelik olarak Anayasa Mahkemesi tarafından ihlal kararı verilmiştir.

Anayasa Mahkemesi'nin kararı, çevre hakkı ve çevrenin korunması yönündeki devletin pozitif yükümlülüğü kapsamında değerlendirilmiştir. İzmir Barosu ve Ege Çevre ve Kültür Platformu (EGEÇEP) tarafından yapılan açıklamaya göre, mahkeme kararları Bakanlığa 5 Şubat 2025 tarihinde tebliğ edilmiş olmasına rağmen 2577 Sayılı İYUK'un 28. maddesine göre en geç 30 gün içinde mahkeme kararlarının uygulanıp termik santralin faaliyetine son verilmesi gerekirken Bakanlık tarafından ikinci bir onay verilerek santralin faaliyete geçmesine izin verilmiştir. Bu durum, yargı kararlarının bağlayıcılığı, çevre mevzuatının uygulanabilirliği ve idarenin tarafsızlığı açısından kamuoyunda ciddi tartışmalara neden olmuştur.

EGEÇEP, İzmir Barosu ve onlarca vatandaşın açtığı davalar hâlen devam etmekte; vatandaşlar, Anayasa Mahkemesi'nin kararına rağmen santralin yeniden açılmasını hukuka ve halk sağlığına aykırı bulmaktadır. Aliağa bölgesi zaten Türkiye'nin en yoğun sanayi

bölgelerinden biridir ve ekosistem üzerinde ciddi baskı altındadır. Santralin faaliyete devam etmesi, bölge halkının soluduğu havadan içme suyuna kadar pek çok yaşam alanını tehdit etmektedir.

Bu bağlamda;

1. Anayasa Mahkemesi tarafından hak ihlali tespiti yapması ve yargılamanın çevrenin korunması yönündeki devletin pozitif yükümlülüğü kapsamında değerlendirilmesi gerektiği vurgusuna rağmen santralin yeniden faaliyete geçmesine hangi hukuki dayanakla izin verilmiştir?
2. Bakanlığınız, AYM kararının gereğini beklemeden ikinci bir ÇED onayı vermek suretiyle Anayasa'nın 153. Maddesine aykırı bir işlem gerçekleştirmiş olmuyor mu? Bu durum hukuken nasıl açıklanmaktadır?
3. İkinci kez verilen ÇED izni hangi bilimsel raporlara, çevresel etki analizlerine ve halk katılım süreçlerine dayandırılmıştır? Bu raporlar kamuoyuyla paylaşılmış mıdır?
4. Santralin faaliyetinin sürdüğü süre boyunca çevreye, hava kalitesine, su kaynaklarına ve insan sağlığına etkilerine ilişkin Bakanlığınız tarafından yapılmış bir denetim veya raporlama mevcut mudur?
5. İzmir Aliğa bölgesinde hâlihazırda faaliyette olan ve çevre mevzuatına uygunluğu tartışmalı olan kaç santral veya endüstriyel tesis bulunmaktadır?
6. Bakanlığınızın, yoğun sanayi yükü altındaki Aliğa gibi bölgelerde çevresel kümülatif etki değerlendirmesi yapma yükümlülüğü var mıdır? Bu bölge için çevresel kümülatif etki değerlendirmesi yapılmış mıdır?
7. Vatandaşların açtığı davalara ve mahkeme kararlarına rağmen aynı santral faaliyetlerine devam ettirilirse, bu durum halkın hak arama hürriyetinin ve çevre hakkının fiilen askıya alınması anlamına gelmez mi?